

Katholieke Hogeschool Leuven
Katholieke Hogeschool Limburg
Bachelor in de eerstelijnszorg
(bachelor na bachelor)

24 november 2014

Inhoud

1	Samenvattend advies	3
2	Beoordeling	5
2.1	Generieke kwaliteitswaarborg 1: beoogd eindniveau	5
2.2	Generieke kwaliteitswaarborg 2: onderwijsproces	7
2.3	Generieke kwaliteitswaarborg 3: evaluatie	13
2.4	Eindoordeel	16
3	Domeinspecifieke leerresultaten	17
4	Beoordelingsproces	18
5	Overzicht oordelen	19
	Bijlage 1 – Basisgegevens instelling en opleiding	20
	Bijlage 2 – Domeinspecifieke leerresultaten	21
	Bijlage 3 – Samenstelling visitatiecommissie	22
	Bijlage 4 – Programma locatiebezoek	24
	Bijlage 5 – Overzicht documenten	26

1 Samenvattend advies

De Katholieke Hogeschool Leuven en de Katholieke Hogeschool Limburg hebben bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) een aanvraag Toets nieuwe opleiding (TNO) ingediend voor de professioneel gerichte Bachelor in de eerstelijnszorg. Het betreft een bachelor-na-bacheloropleiding (60 studiepunten) met een interdisciplinaire instroom van studenten met een initieel bachelordiploma in de studiegebieden gerelateerd aan gezondheidszorg of welzijn. De opleiding leidt op tot professionals die:

- voor cliënten met (complexe) zorgvragen in de eerste lijn een geïntegreerd en kwaliteitsvol zorgaanbod regisseren;
- de inter- en transdisciplinaire samenwerking van een zorg- en hulpverleningsteam optimaliseren;
- de organisatie van de eerstelijnszorg (mesoniveau) coördineren op het gebied van preventie, innovatie en kwaliteitszorg.

De visitatiecommissie (commissie) die de Bachelor in de eerstelijnszorg (bachelor na bachelor) heeft beoordeeld, brengt een positief advies uit aan de NVAO. Zij baseert haar oordeel op het informatiedossier, de aanvullende informatie, het materiaal ter inzage tijdens het locatiebezoek en de gesprekken tijdens het locatiebezoek.

De domeinspecifieke leerresultaten zijn aangepast na de peer review van de commissie om de visie van de opleiding – een geambieerde voortrekkersrol opnemen en de Bachelor in de eerstelijnszorg opleiden tot een innovatieve zorgprofessional met meerwaarde voor mens en maatschappij – nog meer tot zijn recht te laten komen. De leerresultaten tonen een verdieping én verbreding van de competenties, zoals verworven bij de initiële bacheloropleiding, en dit zowel op micro- als op mesoniveau, wat inspeelt op de wijzigende context van de eerstelijnszorg. Deze leerresultaten zijn besproken en afgestemd met het werkveld. Een formele adviesraad is opgericht om het werkveld te betrekken bij de verdere ontwikkeling van de opleiding. De commissie stelt een breed draagvlak vast met een grote betrokkenheid en actieve inbreng van relevante stakeholders, ook internationaal.

De commissie is van oordeel dat de beoogde leerresultaten van deze opleiding zich bevinden op het niveau van een professionele bachelor. De descriptorelementen van het niveau 6 uit de Vlaamse Kwalificatiestructuur worden door de geformuleerde leerresultaten afgedekt. Volgens de commissie is aan alle criteria voldaan om de eerste generieke kwaliteitswaarborg 'beoogd eindniveau' als voldoende te beoordelen. Voorts adviseert de commissie de NVAO om de domeinspecifieke leerresultaten voor de Bachelor in de eerstelijnszorg te valideren.

De opleiding biedt een aantrekkelijk praktijkgericht en interdisciplinair onderwijsproces voor pioniers in de eerstelijnszorg. Het programma is opgebouwd uit drie modules: coördinatie, regie en praktijk. De ECTS-fiches zijn degelijk uitgewerkt en het studiemateriaal is actueel. De commissie heeft vastgesteld dat het studiemateriaal ook wordt geëvalueerd door de adviesraad. De voorzieningen op de campus en de elektronische leeromgeving, ook van thuis raadpleegbaar, zijn meer dan toereikend om het onderwijs vorm te geven. De wisselwerking tussen theorie en praktijk is doordacht uitgewerkt met een duidelijke opbouw van de leerresultaten. De opleiding verwacht een heterogene instroom van studenten zowel naar verschillende basisopleidingen in de zorg als naar studenten met en zonder

werkervaring. De modulaire opbouw maakt het mogelijk om een aangepast en flexibel traject te volgen. De commissie geeft het advies om het leerproces goed op te volgen naar aanleiding van het verschillend instroomniveau en voldoende aandacht te besteden aan de intakeprocedure om een evenwichtige mix van studenten te bekomen. Positief is de ervaring van de hogeschool met het gedifferentieerd leren en de aan de gang zijnde verdere ontwikkelingen op vlak van blended learning. Het aanbod van stageplaatsen en mogelijke projecten is in het werkveld verkend en biedt naar verwachting voldoende leerplekken. Professionalisering van de stagebegeleiders, stagementoren en projectbegeleiders dient nog verder uitgewerkt te worden. De opleiding kan hiervoor steunen op de expertise en de ervaring van de instelling met haar andere banaba's in de zorg.

De commissie stelt vast dat de opleiding kan rekenen op gekwalificeerd personeel. Een groot aantal gastdocenten, expert in het desbetreffende vakgebied, wordt betrokken in de opleiding. Een sleutellector wordt aangeduid per opleidingsonderdeel; hij is verantwoordelijk voor de afstemming van de leerinhouden en werkvormen tussen de verschillende docenten. Een permanente onderwijscommissie (POC) zal het onderwijskundige en inhoudelijke beleid verder ontwikkelen en verankeren. Deze commissie bestaat uit de opleidingscoördinator (voorzitter), het opleidingshoofd (covoorzitter), de sleutellectoren, (oud)studenten, alumni en een vaste vertegenwoordiging van het werkveld (meestal verbonden door stage of gastdocenten).

De commissie meent dat de opleiding een samenhangend programma heeft ontwikkeld. Het onderwijsproces stelt studenten, met verschillend instroomniveau, in staat om de beoogde leerresultaten te behalen. Bijgevolg beoordeelt de commissie de tweede generieke kwaliteitswaarborg 'onderwijsproces' als voldoende.

De commissie vindt dat de opleiding een relevante concordantie heeft uitgewerkt tussen de domeinspecifieke leerresultaten, de verschillende opleidingsonderdelen en de gebruikte werk- en toetsvormen. De commissie waardeert de meer complexe toetsen zoals de casusbevraging en de stationsproef, ook door de betrokkenheid van het werkveld bij de ontwikkeling ervan. De professionalisering en de kwaliteitsborging van de toetsing worden opgevolgd door het toetsadviesbureau, een werkgroep van de POC. De toetsing van de stages en de projecten dient nog verder ontwikkeld te worden, wat inherent is aan deze nieuwe opleiding. De commissie heeft hier vertrouwen in door de formele rol van het toetsadviesbureau, de opgebouwde expertise met de andere banaba's en de bereidheid van het werkveld om hierin ondersteuning te bieden. De commissie beoordeelt de derde generieke kwaliteitswaarborg 'evaluatie' als voldoende.

De commissie beoordeelt de drie generieke kwaliteitswaarborgen als voldoende. Het eindoordeel is derhalve eveneens voldoende.

Den Haag, 24 november 2014

Namens de commissie ter beoordeling van de toets nieuwe opleiding Bachelor in de eerstelijnszorg (bachelor na bachelor) van de Katholieke Hogeschool Leuven en de Katholieke Hogeschool Limburg.

Prof. dr. Paul Van Royen
(voorzitter)

Ruth DeVreese, MA
(secretaris)

2 Beoordeling

2.1 Generieke kwaliteitswaarborg 1: beoogd eindniveau

Het beoogd eindniveau weerspiegelt qua niveau, oriëntatie en inhoud de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en/of het vakgebied worden gesteld aan de opleiding.

Bevindingen

De Bachelor in de eerstelijnszorg (bachelor na bachelor) is een nieuwe en unieke opleiding in Vlaanderen. De opleiding heeft elf domeinspecifieke leerresultaten (DLR) geformuleerd (zie bijlage 2) en heeft ervoor gekozen om de opleidingsspecifieke leerresultaten hieraan identiek te houden. Studenten zullen hun competenties uit hun initiële bacheloropleiding¹ verdiepen en verbreden (1) door zich te specialiseren in de zorgvraag en het zorgaanbod aan personen met gezondheidsproblemen in complexe eerstelijnscontexten, (2) door in een inter- en transdisciplinair actieterrein de rol van regisseur (microniveau) en coördinator (mesoniveau) op zich te nemen en (3) door functioneel leiding te geven, met bijzondere aandacht voor innovatie en kwaliteitsbewaking.

De commissie stelde zich vooraf vragen bij en de keuze van zowel verdieping als verbreding van deze bachelor na bachelor (banaba) maar de opleiding heeft deze overtuigd beantwoord. Zo zullen voor studenten met een vooropleiding in de gezondheidszorg de DLR gerelateerd aan welzijn verbredend zijn, terwijl de DLR gerelateerd aan gezondheidszorg eerder verdiepend zullen zijn. Doel van de opleiding is om 'specialisten' te scholen in eerstelijnszorg. Verbreden is echter inherent aan deze rol in het domein van de eerstelijnszorg.

De noden en de eisen van het werkveld komen voor de commissie duidelijk naar voren uit het informatiedossier en de verschillende gesprekken tijdens het locatiebezoek. De opleiding baseert zich onder andere op de noden geuit tijdens eerstelijnszorgconferenties, noden uit het werkveld op vlak van coördinatie en regie op meso- en microniveau (gedetecteerd door de intensieve samenwerkingsverbanden van de instelling onder andere met wijkgezondheidscentra en OCMW's), noden uit de vele (oriëntatie)nota's en (synthese)rapporten van de verschillende overheden, beroepsverenigingen en/of onderzoeksinstellingen en de noden geuit in het huidige akkoord van de federale regering. De uitgaven aan de gezondheidszorg zijn immers nog nooit zo hoog geweest als nu waarbij er een acute nood is aan de bijsturing van de visie en de organisatie van de gezondheidszorg. Het werkveld onderschrijft deze visie. De eerste lijn in de gezondheidszorg heeft steeds meer te maken met complexe en multiprobleem vraagstukken vanuit de verschillende domeinen, zorg en welzijn.

Deze nieuwe opleiding stelt zich tot doel een voortrekkersrol op te nemen in een werkveld in volle ontwikkeling, waarbij ze wenst te voldoen aan de actuele noden en eisen van het werkveld. Voor het behalen van deze competenties heeft de opleiding een programma uitgewerkt (zie 2.2) met bijhorende toetsing (zie 2.3) waar via een modulaire structuur evenredige focus wordt gelegd op regie, coördinatie en de praktijk ervan. Gebaseerd op

¹ Deze opleiding is toegankelijk voor studenten die al in het bezit zijn van een bachelordiploma binnen de studiegebieden gezondheidszorg, sociaal-agogisch werk, sociale gezondheids-wetenschappen, bewegings- en revalidatiewetenschappen, psychologie en pedagogische wetenschappen, geneeskunde en tandheelkunde.

meerdere bronnen heeft de opleiding de volgende algemene, algemeen beroepsgerichte en beroepsspecifieke competenties vastgelegd:

Algemene en algemeen beroepsgerichte competenties

- Creativiteit;
- Denk - en redeneervaardigheid;
- Ingesteldheid tot levenslang leren;
- Verwerven en verwerken van informatie;
- Vermogen tot kritische reflectie en projectmatig werken;
- Het vermogen tot uitvoeren van eenvoudige leidinggevende taken;
- Het vermogen te communiceren;
- Teamgericht kunnen werken;
- Oplossingsgericht kunnen werken;
- Het besef van maatschappelijke verantwoordelijkheden.

Beroepsspecifieke competenties

- Verlenen van zorg in complexe, interdisciplinaire eerstelijnscontexten;
- Samenwerken in een interdisciplinair team;
- Vroegtijdig herkennen van chronische ziekten;
- Patiënt-empowerment bevorderen;
- Coördineren van chronische zorg, zo dicht mogelijk bij de patiënten rekening houdend met de lokale context;
- Opnemen van rol van coördinator ('case manager') voor complexe zorgsituaties;
- Verbinden van eerste- en tweedelijnszorg.

Voorafgaand aan het locatiebezoek heeft de opleiding op verzoek van de commissie het begrippenkader in het aanvraagdossier en de DLR (meer bepaald regie, coördinatie en management) uitgeschreven en de kaders verhelderd. Om haar oordeel over het beoogd eindniveau te kunnen vormen, heeft de opleiding nog bijkomende informatie aangeleverd over haar visie, de inbedding van moderne communicatiemiddelen in de DLR en de opleidingsonderdelen, en de tewerkstellingsmogelijkheden voor de afgestudeerden.

Overwegingen

De commissie heeft zich een degelijk oordeel kunnen vormen over het beoogde eindniveau op basis van het informatiedossier met de bijkomende verduidelijkende informatie (zie bijlage 5). De commissie stelt vast dat de opleiding een heldere visie heeft ontwikkeld voor deze innovatieve opleiding, anticiperend op de veranderende paradigma's in de gezondheids- en welzijnszorg. De visie op zorg en welbevinden verandert. Voor de zorgvrager (de gedragsverandering) is een actievere rol weggelegd. De aandacht voor preventie, zorg en welzijn vraagt 'maatwerk'. Dit vereist van de zorgverlener tevens reflectie, een helicopterview op het professioneel handelen, veranderde waarden en de potentie om te veranderen. Deze zaken ziet de commissie vertaald in de DLR.

De visie van de opleiding wordt gedragen door het onderwijs en het betrokken werkveld. Wel is het zaak deze visie voldoende helder te communiceren met aankomende studenten en het bredere werkveld. Het is belangrijk voor zowel de geambieerde voortrekkersrol van de opleiding als voor studenten en alumni dat stageverlenende organisaties en toekomstige werkgevers een duidelijk zicht hebben op de rol en de meerwaarde van dit nieuwe profiel.

De commissie vindt de modulaire opbouw en de focus op zowel regie als coördinatie een sterk punt van de opleiding. De doelstelling en eindtermen in de opleiding voor regie, coördinatie en management zijn herkenbaar. Wel dient de opleiding erop toe te zien dat de balans tussen beide rollen bewaard blijft. De commissie vraagt de opleiding om in samenwerking met de diverse geledingen van het werkveld dit snel evoluerend domein voortdurend op te volgen en om voldoende ruimte te laten in het programma van de opleiding om studenten vertrouwd te maken met de actuele tendensen. In het bijzonder adviseert de commissie om de evoluties met betrekking tot gedragsverandering goed op te volgen. Immers het verandermanagement, meer specifiek de omgang met weerstand en tegengestelde belangen, zou nog meer kunnen worden belicht. Ook de bedrijfsmatige kennis en toepassingen om de 'nieuwe visie' op de eerstelijnszorg te vertalen naar een bedrijfsmodel zullen verder aan belang toenemen. Bijgevolg moeten studenten voldoende inzicht krijgen in hoe men meer zorg kan bieden met minder middelen en in de wijze waarop de efficiëntie en de kwaliteit van de praktijkorganisatie hiervoor kunnen worden verhoogd.

De beoogde leerresultaten werden aangepast na de peer review van de commissie (zie punt 3). De commissie vindt dat de DLR eenduidig de ambities van de opleiding vertalen om studenten op te leiden tot innovatieve zorgprofessionals met meerwaarde voor mens en maatschappij. De commissie heeft vastgesteld dat het behalen van de domeinspecifieke leerresultaten competentiebeheersing van algemene, algemeen beroepsgerichte en beroepsspecifieke competenties vereist en dat deze in overeenstemming zijn met het beoogd eindniveau en het beroepsbeeld. Wel is te overwegen om bij een eventueel volgende herziening van de DLR het woord 'sector' te specificeren. De commissie denkt dan in de eerste plaats aan de gezondheidszorgsector omdat dit de verschillende deelgebieden (ziekenhuissector enz.) omvat.

Samengevat oordeelt de commissie dat het beoogde eindniveau qua niveau, oriëntatie en inhoud de actuele eisen weerspiegelt die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en/of het vakgebied worden gesteld aan een professionele bachelor.

Oordeel

Voldoende

2.2 Generieke kwaliteitswaarborg 2: onderwijsproces

Het onderwijsproces maakt het voor studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

Programma

De opleiding wordt aangeboden in dagonderwijs en kan voltijds over één jaar of deeltijds over langere periode gevolgd worden (hiermee anticipeert de opleiding aan de verwachte instroom van werkstudenten). Om die flexibiliteit mogelijk te maken is het programma van 60 studiepunten ingedeeld in drie modules van elk 20 studiepunten. In het aanvraagdossier heeft de opleiding tevens een mogelijk scenario uitgewerkt om het programma te spreiden over twee academiejaren. De commissie waardeert deze keuzevrijheid en verwacht een grote instroom van werkstudenten. De modulaire structuur van het programma met het overzicht van de opleidingsonderdelen wordt hierna weergegeven.

Module Coördinatie (mesoniveau, semester 1)				SP
Organisatie van de eerste lijn				6
Kwaliteitsmanagement				6
Gezondheids- en welzijnsbevorderende preventie				5
Research and innovation in Primary Care (Engelstalig)				3
Module Regie (microniveau, semester 2)				SP
Zorg in de eerste lijn				5
Inter- en transdisciplinaire samenwerking				4
Management van de regie				4
Methoden en middelen voor regie				3
Casussen regie				4
Module Praktijk (semesters 1 en 2)				SP
Stage	Stage regie (sem 2)	OF	Stage coördinatie (sem 1)	10
Project	Project coördinatie (sem 1)	<->	Project regie (sem 2)	10

Het programma bestaat uit drie modules: coördinatie, regie en praktijk. Voor elk opleidingsonderdeel is een ECTS-fiche uitgewerkt die de commissie aandachtig heeft bestudeerd. De commissie had initieel de indruk dat bepaalde opleidingsonderdelen voor studenten, bijvoorbeeld met basisopleiding verpleegkunde, onvoldoende nieuwe elementen bevatten. De opleiding heeft met overtuigende argumenten verduidelijkt dat voor elke student de interdisciplinaire aanpak van het opleidingsonderdeel nieuw zal zijn. Meer zelfs, de opleiding streeft naar een divers instroomniveau van studenten en ziet dit als een troef om de beroepsspecifieke competenties rond interdisciplinair handelen te ontwikkelen. Daarbij baseert de opleiding zich op internationale studies die de meerwaarde bevestigen van het interdisciplinair hoger onderwijs voor professionals in de eerste lijn. Deze meerwaarde trekt de hogeschool door in haar reorganisatie naar een nieuwe structuur met drie groepen met vanaf academiejaar 2015-2016 de groep 'Gezondheidszorg en Welzijn'.

Het behalen van de domeinspecifieke leerresultaten is aldus voor alle studenten, ongeacht het instroomniveau, gelijk. Want, zo verduidelijkt de opleiding, wat de eerstelijnszorg betreft, zitten de studenten allemaal op hetzelfde beginniveau: zij hebben weinig tot geen kennis van en/of ervaring met regie en coördinatie van de eerstelijnszorg. Bij werkstudenten, die mogelijk ervaring hebben in de eerstelijnszorg, ontbreekt het vaak aan referentiekaders. De weg tot het behalen van het eindniveau kan wellicht verschillend zijn. De opleiding licht toe dat ze hiervoor een traject van gedifferentieerd leren voorziet: wanneer studenten menen meer vertrouwd te zijn met bepaalde leerstof dan zullen zij via blended learning zichzelf kunnen testen en een inschatting kunnen maken waar ze dienen aan te sluiten in het opleidingsonderdeel.

In principe leidt geen enkel opleidingsonderdeel tot vrijstelling aangezien steeds nieuwe informatie wordt aangereikt in deze vervolgopleiding. Maar wanneer (werk)studenten menen dat ze effectief bekwaam zijn in bepaalde opleidingsonderdelen, dan kunnen ze aanspraak maken op vrijstellingen via de procedure voor eerder verworven competenties (EVC) of eerder verworven kwalificaties (EVK) die geldt binnen de associatie KU Leuven. In de aanvullende informatie naar aanleiding van een schriftelijke vraag van de commissie over de EVC/EVK-procedure legt de opleiding uit dat per student die gebruik wil maken van deze procedures telkens individueel wordt bekeken of hij inderdaad beschikt over EVC/EVK die relevant zijn voor de Bachelor in de eerstelijnszorg. Hiervoor is de opleidingscoördinator van

de banaba eerstelijnszorg verantwoordelijk. Tevens stelt de commissie vast dat de opleiding kan steunen op jarenlange ervaring in het begeleiden van werkstudenten via haar andere banaba's in de zorg en haar uitgewerkte EVC/EVK-procedure.

De commissie vindt de modulaire opbouw en de evenwichtige balans tussen coördinatie en regie sterke punten (zie hiervoor 2.1). De opleiding biedt de kans tot 'maatwerk' voor studenten die de opleiding in een aangepast tempo willen doorlopen maar iedereen volgt toch hetzelfde modeltraject. De commissie heeft het verstrekte studiemateriaal aandachtig bestudeerd en vastgesteld dat het actueel en relevant is voor de opleiding. Wat de commissie mist bij het studiemateriaal, is een medisch woordenboek. Dit is zeker van belang voor studenten zonder vooropleiding verpleegkunde. De commissie stelde tijdens het voorbereidend overleg op basis van de ECTS-fiche vast dat de invulling van het opleidingsonderdeel 'Kwaliteitsmanagement' enigszins achterhaald was. Tijdens het locatiebezoek werd duidelijk dat het werkveld eerder dezelfde bemerkingen had (adviesraad van 30 september 2014). Ondertussen heeft de opleiding een update doorgevoerd met input vanuit het werkveld (evidence-based leren werken, ondersteund door data en verwerking met tools), dit tot voldoening van de commissie.

Op vraag van de commissie heeft de opleiding haar visie op moderne communicatiemiddelen verduidelijkt. ICT in het onderwijs, onderzoek en organisatie is één van de vijf speerpunten van de instelling. Blended learning wordt in de hogeschool en al haar opleidingen geïmplementeerd vanuit de vaststelling dat de inzet van ICT-middelen kan bijdragen aan beter, aantrekkelijk, efficiënter en gedifferentieerder onderwijs. Door de opkomst van onder andere e-health en de steeds grote aanwezigheid van moderne communicatiemiddelen in de maatschappij zal ook deze nieuwe opleiding uitgebreid gebruik maken van moderne communicatiemiddelen.

De opleiding kiest er expliciet voor om haar programma een interdisciplinair karakter te geven (zie ook kwaliteitswaarborg 1) en voorziet hiervoor aangepaste werkvormen. Een voorbeeld is het opleidingsonderdeel 'Casussen regie' waarin studenten in heterogene groepen² samen aan de slag gaan. Hiervoor krijgt de opleiding de mogelijkheid in te stappen in de week 'interprofessionele community care' (COPC-week, Community Oriented Primary Care) georganiseerd door de Universiteit Gent.

De opleiding volgt het semestersysteem waarbij in beide semesters de eerste drie lesweken zijn voorbehouden voor theoretisch onderwijs (maximum drie lesdagen per week), gevolgd door tien weken bestaande uit één vaste lesdag en vier dagen praktijk (stage of project). Studenten kiezen zelf binnen de praktijkmodule of ze stage lopen en een project uitvoeren in een coördinatie- of regiesetting, onder de voorwaarde dat beide settings aan bod komen. Afhankelijk van hun keuze kiezen studenten stage regie en project coördinatie of omgekeerd. Studenten met wie de commissie sprak merkten op dat zij het contact met patiënten ook in deze nieuwe opleiding erg belangrijk vinden.

De commissie stelt een grote bereidheid vast bij het werkveld tot het aanbieden van stageplaatsen en projecten. De opleiding geeft werkstudenten de kans om stage te lopen op de eigen werkplek. De commissie ziet eerder een meerwaarde voor werkstudenten in het lopen van stages in andere organisaties (in een andere setting). Ook het werkveld deelt die

² Heterogene groepen: studenten uit de opleiding Bachelor in de eerstelijnszorg samen met studenten uit andere opleidingen in de domeinen gezondheidszorg en sociaal-agogisch werk (verpleegkunde, geestelijke gezondheidszorg, voedings- en dieetkunde, sociaal werk, huisartsgeneeskunde, ...)

mening en tijdens de gesprekken werden al concrete ideeën geuit om personeelsleden te laten wisselen van organisatie voor het uitvoeren van de stage wanneer ze deze opleiding zouden volgen.

De opleiding realiseert zich dat investeringen nodig zijn voor het professionaliseringstraject van de stagementoren (begeleiders van de werkplek) en de interne begeleiders van stages. De stages en het te behalen eindniveau zijn immers nieuw in Vlaanderen. De opleiding voorziet voor studenten in het programma een intensieve begeleiding van de stages. Lectoren organiseren tweewekelijks intervisiesessies waarin stage-ervaringen worden besproken. De begeleidende lector voorziet per student een tussentijds en een afrondend stagebezoek waarin hij samen met student en mentor een driehoeksgesprek voert. De instelling heeft ervaring met een voorbereidingstraject voor stagementoren. In het draaiboek voor stage (gebaseerd op de andere opleidingen) is de rol van de mentor uitgewerkt. De opleiding voorziet tweemaal per jaar mentorenoverleg waarbij mentoren onderling het verloop van de stage bespreken. De stageplaats zal voorafgaandelijk worden geëvalueerd op voldoende leerpotentieel voor de nieuwe rol van de Bachelor in de eerstelijnszorg.

Concrete voorbeelden van projecten ontbreken nog maar de instelling ziet studenten ook meewerken aan onderzoeksprojecten. De instelling heeft een lange onderzoekstraditie en de opleiding kan voorbeelden aanhalen van mogelijke onderzoeksprojecten in de eerstelijnszorg die ze willen uitvoeren. Een eerste onderzoeksvoorstel binnen het thema van eerstelijnszorg is zelf al ingediend maar dit werd (nog) niet gehonoreerd.

Internationale gerichtheid

Studenten kunnen (een deel van) hun stage of project in het buitenland uitvoeren. De opleiding voorziet een aangepaste internationale ervaring voor werkstudenten met bijvoorbeeld een kortere stageperiode in Brussel, Wallonië of Nederland. De opleiding kan steunen op een internationaal netwerk, structureel vastgelegd door partnerschappen zoals met de Hanzehogeschool Groningen en de Hogeschool Zuyd in Heerlen. Een aantal Nederlandse gastdocenten heeft zich al geëngageerd om gastcolleges te verzorgen in de nieuwe opleiding. Studenten kunnen ook deelnemen aan het Intensive Program Healthy Ageing (opleiding van twee weken aan de Hanzehogeschool Groningen).

De commissie waardeert de keuze die de opleiding heeft gemaakt om 'Research and Innovation in primary care' in het Engels te doceren. De voertaal van onderzoek is immers Engels en de beheersing van de Engelse taal is een basisvereiste om te kunnen worden opgeleid tot evidence-based practitioners. Studenten beheersen volgens de opleiding voldoende Engels door het behalen van het initiële diploma. Dit Engelstalig opleidingsonderdeel biedt ook aan buitenlandse inkomende studenten de mogelijkheid te participeren aan de opleiding, meer dan enkel via stages.

Personeel

De commissie bestudeerde in de voorbereidende stukken de kwantiteit en de kwaliteit van het personeel. De opleiding heeft een simulatie gemaakt van het benodigde personeel, op basis van een instroom van dertig studenten:

- 0,92 VTE voor lesopdracht en evaluatietijd;
- 0,2 VTE voor de coördinatie van deze nieuwe opleiding;
- 0,1 VTE voor het overkoepelend opleidingshoofd van de banaba-opleidingen.

Lectoren beschikken over het vereiste niveau en ruim de helft heeft onderwijservaring en/of een pedagogisch diploma (dat laatste is geen vereiste voor de gastdocenten). De commissie stelt vast dat de opleiding kan steunen op een breed netwerk van experts die een rol als gastdocent willen opnemen in de opleiding. Tijdens de gesprekken met de studenten van andere banaba's komt naar voren dat ze de lessen met gastdocenten op prijs stellen. Enerzijds ervaren zij de inzet van gastdocenten binnen hun opleiding positief omdat zij als experts in het desbetreffende vakgebied actuele ervaring hebben in het werkveld. Anderzijds wijzen studenten ook op minder positieve punten zoals de soms verminderde samenhang binnen een opleidingsonderdeel door de betrokkenheid van meerdere gastdocenten en de onduidelijkheid ten aanzien van de evaluatie (zie 2.3).

Ook de commissie vraagt aandacht voor de samenhang van bepaalde opleidingsonderdelen als het onderwijs wordt verstrekt door meerdere gastdocenten. Daarnaast hebben gastdocenten meestal maar beperkte didactische scholing en zijn zij minder vertrouwd met het te behalen eindniveau van de studenten. De opleiding verduidelijkt tijdens het locatiebezoek dat één sleutellector verantwoordelijk wordt gesteld per opleidingsonderdeel voor de afstemming met de gastdocenten. De sleutellector waakt over de samenhang en evaluatie van het opleidingsonderdeel; de opleidingscoördinator is verantwoordelijk voor de samenhang van het geheel van opleidingsonderdelen.

Om de betrokkenheid van het werkveld te garanderen heeft de opleiding een adviesraad opgericht, bestaande uit relevante partners uit het werkveld. Daarnaast zal een permanente onderwijscommissie (POC) het onderwijskundige en inhoudelijke beleid verder ontwikkelen en verankeren. De POC neemt operationele beslissingen op gebied van programma, onderwijsinnovatie, studeerbaarheid, internationalisering, kwaliteitszorg en dienstverlening. De POC wordt voorgezeten door de coördinator van de opleiding. Het opleidingshoofd (covoorzitter), de sleutelllectoren, (oud)studenten, alumni en een vaste vertegenwoordiging van het werkveld (meestal verbonden door stage of gastdocenten) maken deel uit van dit overlegorgaan. Opmerkingen van de studenten worden transparant opgevolgd: terugkoppelingen naar het betrokken lectorenkorps vindt plaats en oplossingen worden aangereikt met verslaggeving aan alle belanghebbenden via Toledo.

Voorzieningen

De commissie heeft de mediatheek tijdens het locatiebezoek bezocht. Daar heeft de commissie een aantal vaktijdschriften bekeken en de coördinator van de mediatheek lichtte toe dat de vakliteratuur voornamelijk online te raadplegen is. Studenten kunnen hier ook gebruik van maken van thuis uit. Het digitale leerplatform Toledo wordt intensief gebruikt als instrument voor begeleiding, informatie-uitwisseling en zelftesting waarbij elk opleidingsonderdeel zijn eigen ruimte heeft. Begeleiding en beoordeling van stage zullen deels digitaal verlopen via de interactieve portfoliotool myPortfolio. De commissie vindt Toledo zeer gebruiksvriendelijk en ook de studenten van andere opleidingen zijn overtuigd tevreden. MyPortfolio staat nog in de kinderschoenen maar de commissie heeft vertrouwen in het gebruik van deze portfoliotool.

De opleiding heeft een investeringsplan opgemaakt en het instellingsbestuur overtuigde de commissie van de bereidheid van de instelling tot prefinanciering van deze nieuwe opleiding.

Overwegingen

De commissie is onder de indruk van het uitgewerkte programma en vindt de evenredige verdeling tussen coördinatie en regie sterk, alsook de gestructureerde, modulaire opbouw van het programma dat anticipeert op een toestroom van werkstudenten. De diverse interdisciplinaire instroom van studenten is een meerwaarde voor deze opleiding. De commissie wijst hier op het belang van een zorgvuldige intakeprocedure voor het bekomen van een evenwichtige mix van studenten met verschillend instroomniveau. Immers, het kunnen interdisciplinair handelen is een essentiële voorwaarde voor het behalen van meerdere leerresultaten op het beoogde eindniveau.

De ECTS-fiches zijn met zorg uitgewerkt en duidelijk voor studenten, lectoren en gastdocenten. De opleiding maakt gebruik van interactieve hoorcolleges en casusgebaseerd onderwijs wat voor studenten een positieve manier is om leerstof te verwerken en te verwerven. De commissie vertrouwt erop dat de opleiding deze ECTS-fiches op geregelde tijdstippen zal evalueren en bijsturen aan de hand van de meest recente ontwikkelingen in het vakgebied.

Het studiemateriaal is actueel en de vakliteratuur met betrekking tot eerstelijnszorg is gekend bij de opleiding en beschikbaar voor de studenten. De commissie acht het gedifferentieerd leren via blended learning waardevol voor het verschillend instroomniveau en ziet hier een opportuniteit om het medische vakjargon op die manier uit te werken. De commissie ziet graag nog meer vernieuwende werkvormen met betrekking tot het kunnen interdisciplinair handelen: de commissie erkent het belang van de COPC-week maar vraagt de opleiding om zelf (nog) meer aandacht te besteden aan het uitwerken en implementeren van eigen projecten met bijhorende leermethodieken (onderscheidend van de basisopleidingen).

De kwaliteit van het personeel voldoet. De mix van kerndocenten (lectoren), gastdocenten, stagementoren en projectbegeleiders biedt een solide basis voor het onderwijs. Het aanduiden van een verantwoordelijke per opleidingsonderdeel, ook gezien de vele gastdocenten binnen een opleidingsonderdeel, is van cruciaal belang voor het welslagen van de opleiding in haar geheel. Deze rol is toebedeeld aan de sleutellector. De commissie is ervan overtuigd dat een sterke figuur de rol van sleutellector zal moeten opnemen met voldoende omkadering en ondersteuning, zeker tijdens de beginjaren van de opleiding. De commissie geeft de suggestie om een mindmap te ontwikkelen met de inhoud en de doelstellingen per opleidingsonderdeel en deze informatie transparant te communiceren met alle belanghebbenden (lectoren, gastdocenten en studenten).

De kwantiteit van het personeel voldoet maar lijkt de commissie krap. De commissie ziet een belangrijke rol weggelegd voor de opleidingscoördinator in het afstemmen van de inhoud van de gehele opleiding maar ook in de verdere profilering van de opleiding. Wil de opleiding haar geambieerde voortrekkersrol waarmaken, dan raadt de commissie aan om meer omkadering te voorzien voor deze nieuwe opleiding, in het bijzonder voor de rol van opleidingscoördinator.

De opleiding kan steunen op een groot aantal relevante partners uit het werkveld die de meerwaarde van deze opleiding bevestigen. Meer zelfs, de commissie stelt een grote bereidheid van het werkveld vast om deze opleiding mee vorm te geven en te doen slagen. Ook door de keuze van een groot aantal gastdocenten houdt de opleiding een vinger aan de pols met betrekking tot de evoluties in het dynamische werkveld. Positief is dat ook

rekening wordt gehouden met de ervaringen van de studenten. De inspraak van zowel een student als een oud-student (minstens één jaar werkervaring) in de POC is een sterk punt om de opleiding te evalueren en bij te sturen.

De commissie vindt dat een goede wisselwerking tussen theorie en praktijk wordt gerealiseerd door een lesdag in te plannen naast vier dagen praktijk. De commissie stelt vast dat er een duidelijke opbouw is van de leerresultaten met een sterke nadruk op praktijkervaringen. De opleiding beschikt al over een aanbod van stageplaatsen met een grote diversiteit. De commissie geeft het advies om voldoende te investeren in het evalueren van de stageplaatsen en de professionalisering van de stagementoren voor het welslagen van deze nieuwe opleiding. De commissie denkt dan onder andere aan het opvolgen van de uit te voeren taken en de bevoegdheden tijdens de stage – eigen aan de nieuwe rol van bachelor in de eerstelijnszorg - en het gebruik van feedback bij het aansturen van het leertraject. Dezelfde aandachtspunten gelden voor de projecten: kwalitatieve screening van de projecten in functie van deze opleiding en professionalisering van de projectbegeleiders.

De commissie vraagt de opleiding om werkstudenten niet de mogelijkheid te bieden om de volledige stage uit te voeren in de eigen organisatie. De mogelijkheid tot internationale stages, ook voor werkstudenten, is mooi uitgewerkt. De commissie adviseert de opleiding wel om in eerste instantie de regionale samenwerkingsverbanden verder uit te bouwen en te versterken. Daarnaast heeft de commissie er vertrouwen in dat de opleiding het onderzoek in het domein van de eerstelijnszorg zal uitbreiden, gezien de onderzoekstraditie in de instelling. Ook de al bestaande internationale partnerschappen dragen bij aan dit vertrouwen.

Tot slot meent de commissie dat deze nieuwe banaba haar voordeel kan doen bij de expertise en de ervaring van de fusiehogeschool met de onderwijsprocessen in andere banaba's in de zorgsector. Dat geldt bij uitstek voor de verdere professionalisering van de begeleiding van de stages, de opzet van de projecten, de inzet van gastdocenten en de samenwerking met zorgcentra.

Samengevat besluit de commissie dat de Bachelor in de eerstelijnszorg een innovatief en interdisciplinair programma aanbiedt met een goede balans tussen verdiepende en verbredende opleidingsonderdelen en een goede wisselwerking tussen theorie en praktijk. Het degelijk uitgewerkte onderwijsproces maakt het instromende studenten mogelijk om de beoogde leerresultaten te realiseren maar voor studenten, zonder werkervaring, dient de opleiding dit nauwgezet op te volgen en te evalueren.

Oordeel

Voldoende

2.3 Generieke kwaliteitswaarborg 3: evaluatie

De opleiding beschikt over een toetsbeleid dat een adequaat evaluatiesysteem instelt, waardoor zij nagaat of de beoogde leerresultaten worden bereikt.

Bevindingen

Toetsbeleid

De opleiding hanteert het toetsbeleid, zoals gangbaar binnen de instelling, waar zowel lectoren als de opleiding een centrale rol innemen. Lectoren ontwikkelen en voeren toetsen uit waarvan de kwaliteitsbewaking wordt aangestuurd door verschillende metingen en professionaliseringsinitiatieven (opleiding en coaching). Het toetsadviesbureau is verantwoordelijk voor de kwaliteitsborging en rapporteert aan de POC. Het is een werkgroep van de POC en bestaat uit ten minste drie permanente leden (opleidingshoofd, opleidingscoördinator en een onderwijsondersteuner).

Toetsprogramma

De opleiding heeft in het informatiedossier de concordantie tussen de opleidingsonderdelen, de toetsvormen, de werkvormen en de domeinspecifieke leerresultaten uitgewerkt. De commissie heeft deze concordantie grondig bestudeerd en vindt dat de opleiding dit weldoordacht heeft uitgewerkt in relatie tot de beoogde opleiding en het profiel van de instromende studenten. Voor het toetsprogramma kiest de opleiding voor slim, slank en sterk toetsen, in lijn met het hogeschoolbeleid. Slim toetsen betekent een coherent en samenhangend geheel van toetsen uitwerken. Slank toetsen houdt in dat de opleiding, waar mogelijk, meerdere casusexamens tot één moduletoets bundelt. Sterk toetsen wil de opleiding bereiken door valide, betrouwbaar en transparant te toetsen.

Het slank toetsen (bundelen van de toetsing van verschillende opleidingsonderdelen) biedt de mogelijkheid om toetsen uit te werken die de beoogde mate van complexiteit van zorgsituaties weergeeft. Concreet voorziet de opleiding voor de module coördinatie een casusbevraging en voor de module regie een casusbevraging en een stationsproef. De casusbevraging houdt in dat studenten één week voorafgaand aan het examenmoment een omstandige casusbeschrijving ontvangen, opgesteld aan de hand van actuele en real-life cases in samenwerking met het werkveld. De studenten werken de casus uit aan de hand van de bijhorende vragensets en presenteren hun werk aan een jury (lectoren en werkvelddeskundige) tijdens het examenmoment. De jury bevraagt op basis van de casusbespreking de inzichten van de student. De stationsproef zal gesimuleerde eerstelijnsomgevingen betreffen met simulatiecliënten waarin studenten hun handelingsbekwaamheid moeten aantonen. Zo doorlopen studenten dus verschillende proeven tijdens het examenmoment. Tijdens de gesprekken met de studenten merkte de commissie dat ze deze manier van toetsen waarderen. Studenten zijn ook tevreden over de grondige begeleiding bij en voorbereiding op dergelijke wijze van toetsing.

Valide, betrouwbaar en transparant toetsen vindt de opleiding belangrijk; zij duidt dit aan als sterk toetsen. Valide toetsen realiseert de opleiding door bij aanvang van het semester een toetsmatrijs op te stellen met voor elk opleidingsonderdeel aangegeven welke inhouden via welke vraagvormen welk aandeel van de eindscore representeren. De commissie vindt de samenwerking met het werkveld in het ontwikkelen van de moduletoetsen en casusexamens sterk. Voorts beschikt het ontwikkelteam van de opleiding over ruime ervaring met de evaluatie van casussen: de opleiding geeft tijdens de gesprekken helder weer hoe ze studenten inzicht geeft in hun leerproces bij toetsing door casussen. In meerdere opleidingsonderdelen participeren ook werkveldpartners in de beoordeling van de studenten.

Verschillende opleidingsonderdelen worden verstrekt door meerdere (gast)docenten. Om betrouwbaar toetsen te realiseren heeft de opleiding de sleutellectoren en de opleidingscoördinator verantwoordelijk gesteld om de afstemming te voorzien tussen de verschillende beoordelaars binnen eenzelfde opleidingsonderdeel. De commissie vraagt de opleiding om hier extra aandacht aan te besteden: de sleutellector dient de eindverantwoordelijkheid van de toetsing van een opleidingsonderdeel te dragen en de wijze van toetsing transparant te communiceren met de studenten.

De opleiding zal transparant toetsen middels een studiewijzer per opleidingsonderdeel met onder andere voorbeeldexamenvragen en evaluatiecriteria en dit bij aanvang van het semester. Een formeel moment van inzage is voorzien na de examenperiodes. Studenten kunnen hun examen overlopen in aanwezigheid van de verantwoordelijke lector die de puntentoekenning expliciteert en eventuele vragen beantwoordt. Bijkomend hebben studenten inspraak bij gezamenlijke problemen met toetsen o.a. via de POC (zie 2.2).

Beoordeling stage en project

De stage wordt beoordeeld op basis van de algemene prestaties en het reflecterend vermogen van de student. Na vier weken verkenning beschrijft de student het netwerk van de stageplaats en overlegt hij samen met de stagementor en stagebegeleider op welke manier hij de gewenste leerresultaten kan operationaliseren. Na zes weken stage beoordelen vijf relevante actoren op de stageplaats de prestaties van de student aan de hand van een beoordelingsformulier (360° feedback). Door de 360° feedback krijgt de student inzicht in het eigen functioneren door de gegeven feedback van verschillende personen met wie hij samenwerkt. De begeleider komt op tussentijds studiebezoek en bespreekt met de student, op basis van de verkregen 360° feedback, de prioritaire werkpunten. De begeleider komt een tweede keer op studiebezoek aan het einde van de stage voor de evaluatie van de werkpunten en de beoogde leerresultaten via een driehoeksgesprek (gesprek met student, mentor en begeleider).

Het projectwerk wordt beoordeeld door een jury van opdrachtgever, begeleidende lector en een bijkomende lector. De beoordeling is gebaseerd op het rapport, de presentatie van het rapport of het product, en het proces. Daarnaast beoordeelt de begeleidende lector het tussentijdse proces om de student zich te geven op zijn vorderingen. Voorbeelden van mogelijke projecten zijn aangehaald tijdens het locatiebezoek; toetsing ervan dient nog verder te worden uitgewerkt. De commissie heeft evenwel vertrouwen in de uitwerking van de toetsing voor de projecten van deze nieuwe opleiding aangezien projecten ook een substantieel onderdeel zijn van de andere banaba's. Ook op dit punt kan de nieuwe opleiding 'leren' van de aanverwante opleidingen.

Overwegingen

De commissie stelt vast dat de instelling/opleiding beschikt over een sterke structuur voor toetsing en heeft vertrouwen in het toetsbeleid van de opleiding. Zeker de structuur met het toetsadviesbureau oogt degelijk maar de opleiding moet erop toezien dat dit orgaan bekend is bij de studenten. Studenten uit aanpalende opleidingen met wie de commissie sprak, bleken namelijk niet goed bekend te zijn met de rol en functie van de POC en het toetsadviesbureau.

De commissie gaat ervan uit dat het toetsadviesbureau van bij de start van de nieuwe opleiding nauw betrokken is bij het evalueren en bijsturen van de toetsen, zeker gezien het groot aantal gastdocenten en de meer gecompliceerde wijze van toetsen. Samen met het

werkveld worden namelijk moeilijkere toetsen ontworpen en de beoordeling ervan vindt plaats door meerdere personen. Een voorbeeld daarvan is de jury bij de beoordeling van het projectwerk met een vertegenwoordiging vanuit het werkveld. De commissie vindt dit sterke punten. Zo kan het werkveld ook input geven over het presteren van de studenten, inzichten die kunnen meegenomen worden in de verdere ontwikkeling van de opleiding.

De commissie heeft vastgesteld dat de evaluatievormen degelijk zijn uitgewerkt in overeenstemming met de verschillende leervormen en het te behalen eindniveau. Het slanke toetsen komt ook ten goede aan de verwachte instroom van werkstudenten. De commissie adviseert om, in het bijzonder voor de stationsproef, duidelijk vast te leggen wat precies moet worden beoordeeld. Volgens de commissie dient de stationsproef zo authentiek mogelijk de complexiteit van de eerstelijnszorg te omvatten (zie hiervoor ook de competentiedriehoek van Miller, 1990). Uit de gesprekken met de studenten kreeg de commissie namelijk de indruk dat ze dergelijke toetsen als gemakkelijker ervaren dan de klassieke schriftelijke toetsen.

De beoordeling van de stages en de projecten dient de opleiding goed uit te werken en op te volgen. Het belang van stages en projecten is groot in deze opleiding wat zich vertaalt in twintig studiepunten ($1/3^{\text{de}}$ van het totaal aantal studiepunten). De domeinspecifieke leerresultaten van deze opleiding vereisen een verdere uitwerking van de toetsing met concretisering op gedragsniveau en voldoende complexiteit, en dit specifiek voor de stages en de projecten. De opleiding dient erover te waken dat dezelfde leerdoelen en competenties worden geëvalueerd binnen de diverse projecten en stages. Het opleiden van de stagementoren, de stage- en projectbegeleiders neemt een belangrijke rol in voor de evaluatie van de stages en de projecten (zie hiervoor 2.2). Het welslagen van deze opleiding hangt immers nauw samen met het niveau van de stages en de projecten.

Samengevat heeft de commissie vertrouwen in het toetsbeleid van de opleiding. De commissie meent dat de opleiding een adequaat evaluatiesysteem instelt dat nagaat of de beoogde leerresultaten worden bereikt.

Oordeel

Voldoende

2.4 Eindoordeel

De commissie beoordeelt de drie generieke kwaliteitswaarborgen als voldoende. Het eindoordeel is derhalve eveneens voldoende. Wel ziet de commissie een aantal aandachtspunten vanuit het verbeterperspectief. Deze hebben vooral betrekking op de stages en projecten, en de toetsing van de praktijk in de eerstelijnszorg. Binnen de fusiehogeschool zijn de expertise en ervaring ten aanzien van stages en projecten in banaba's zeker aanwezig maar voor de nieuwe banaba Eerstelijnszorg moet nog wel een en ander worden uitgewerkt. Het toetssysteem is in orde bevonden met een goede inzet van het toetsadviesbureau maar ook hier is verdere uitwerking nodig in navolging van wat gebeurt in vergelijkbare banaba's. Dat geldt met name voor de bijdragen van gastdocenten en de beoordeling van de praktijk.

3 Domeinspecifieke leerresultaten

De professioneel gerichte Bachelor in de eerstelijnszorg heeft als nieuwe en unieke opleiding in Vlaanderen de DLR geformuleerd. Dit domeinspecifieke leerresultatenkader werd opgesteld conform de richtlijnen van de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (VLUHR). De leerresultaten zijn in februari 2014 afgetoetst bij stakeholders, domein- en werkvelddeskundigen. In maart 2014 kreeg de opleiding een positief advies van de VLUHR voor deze leerresultaten.

De commissie heeft deze leerresultaten nauwgezet bestudeerd en vastgesteld dat de opleiding meerdere documenten heeft geraadpleegd voor het opstellen ervan. De commissie vindt dat de DLR met veel zorg en in goed overleg tot stand zijn gekomen. Het is duidelijk dat deze nieuwe opleiding een voortrekkersrol wil opnemen in een werkveld dat nog in volle ontwikkeling is.

Op basis van het bestuderen van het aanvraagdossier en de gesprekken tijdens het locatiebezoek meent de commissie dat de visie van de opleiding (nog) meer tot zijn recht kan komen in de domeinspecifieke leerresultaten. Meer specifiek denkt de commissie aan de volgende punten:

- het aspect van interprofessionele samenwerking en afstemming op een efficiënte samenwerking benadrukken;
- een apart domeinspecifieke leerresultaat opnemen - mogelijk als eerste en overkoepelend leerresultaat - waarin de transformatieve en voortrekkersrol in een dynamisch werkveld een plek krijgt. Thans wordt over het algemeen weinig specifieke aandacht besteed aan de innovatieve en creatieve meerwaarde en de actuele tendensen in de zorgverlening in een werkveld in ontwikkeling, bijvoorbeeld de inzet van moderne communicatiemiddelen en mogelijkheden tot hogere efficiëntie en lagere kosten (bedrijfsmatig aspect).

De opleiding heeft na de peer review de domeinspecifieke leerresultaten daarop aangepast. Deze domeinspecifieke leerresultaten zijn in de periode tussen het locatiebezoek en het afronden van dit adviesrapport opnieuw voorgelegd aan de VLUHR. De VLUHR heeft de herwerkte DLR goedgekeurd.

De commissie oordeelt dat de herwerkte DLR (zie bijlage 2) de opleiding in staat stellen om de geambieerde voortrekkersrol op te nemen en de Bachelor in de eerstelijnszorg op te leiden tot een innovatieve zorgprofessional met meerwaarde voor mens en maatschappij. De commissie stelt daarbij vast dat de domeinspecifieke leerresultaten van de nieuwe opleiding Bachelor in de eerstelijnszorg (bachelor na bachelor) kaderen binnen de Vlaamse kwalificatiestructuur (VKS). De descriptorelementen van het niveau 6 uit de VKS worden door de geformuleerde leerresultaten afgedekt. Bijgevolg kan de nieuwe opleiding terecht als een professioneel gerichte bacheloropleiding worden getypeerd.

De commissie adviseert de NVAO om de DLR te valideren.

4 Beoordelingsproces

De beoordeling is uitgevoerd aan de hand van het 'Toetsingskader nieuwe opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen – 2de ronde', zoals bekrachtigd door de Vlaamse regering op 25 januari 2013.

De commissie heeft zich aan de hand van de door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. Tijdens een voorbereidende vergadering in Antwerpen op 19 september 2014 heeft de commissie alle verkregen informatie besproken en heeft zij tevens het locatiebezoek voorbereid. Op 22 september 2014 heeft de commissie bijkomende vragen gesteld aan de opleiding. De aanvullende informatie is ontvangen op 14 oktober 2014.

Het locatiebezoek in Hasselt vond plaats op 21 oktober 2014. Tijdens dit bezoek zijn de vraagpunten van de commissie aan de orde gesteld in de verschillende gesprekken. Het programma van het locatiebezoek is toegevoegd in bijlage 4. Naar aanleiding van de peer review heeft de opleiding de domeinspecifieke leerresultaten aangepast en op 21 november 2014 aan de commissie bezorgd (zie punt 3). De commissie heeft alle informatie besproken en vertaald naar een oordeel op de drie generieke kwaliteitswaarborgen en een eindoordeel. De commissie heeft deze conclusie in volledige onafhankelijkheid genomen.

Het totaal aan beschikbare gegevens is verwerkt tot een ontwerp van adviesrapport dat naar alle commissieleden werd verstuurd. De feedback van de commissieleden is verwerkt. Het definitieve adviesrapport werd naar de NVAO gestuurd op 24 november 2014.

5 Overzicht oordelen

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het oordeel van de commissie uit hoofdstuk 2 weer.

Generieke kwaliteitswaarborg	Oordeel
1 Beoogd eindniveau	Voldoende
2 Onderwijsproces	Voldoende
3 Evaluatie	Voldoende
Eindoordeel	Voldoende

Bijlage 1 – Basisgegevens instelling en opleiding

Naam, adres, telefoon, e-mailadres, website instelling	University Colleges Leuven-Limburg ³ Abdij van Park 9 3001 Heverlee T +32 16 375 700 E info@ucll.be W www.ucll.be
Status instelling	ambtshalve geregistreerd
Naam associatie	Associatie KU Leuven
Naam, functie, telefoon, e-mail contactpersoon	Toon Quaghebeur, departementshoofd Gezondheidszorg en Technologie, KHLeuven T +32 16 37 52 11 E toon.quaghebeur@ucll.be Luc Van Gorp, departementshoofd Gezondheidszorg, KHLimburg T +32 11 18 06 00 E luc.vangorp@ucll.be
Naam opleiding	Bachelor in de eerstelijnszorg
Niveau en oriëntatie	Niveau 6, professionele bachelor
Bijkomende titel	geen
Delen van studiegebieden	Gezondheidszorg en Sociaal-agogisch werk
ISCED benaming van het studiegebied	0988: Health and Welfare, inter-disciplinary programmes
Opleidingsvarianten: – Afstudeerrichtingen – Studietraject voor werkstudenten	nvt ja
Onderwijstaal	Nederlands
Vestigingen opleiding	Hasselt, Leuven
Studieomvang	60
Nieuwe opleiding voor Vlaanderen	Ja
Aansluitingsmogelijkheden en mogelijke vervolgopleidingen	a. De bacheloropleidingen waarop de bacheloropleiding volgt: Conform Art. 17, §1 van het voornoemde decreet geldt dat de opleiding uitsluitend rechtstreeks openstaat voor personen die reeds in het bezit zijn van een diploma van een bacheloropleiding, meer specifiek is de toelating tot de opleiding beperkt voor houders van een professioneel of academisch gericht bachelordiploma binnen de studiegebieden Gezondheidszorg, Sociaal-agogisch werk, Bewegings- en revalidatiewetenschappen, Psychologie en pedagogische wetenschappen, Geneeskunde en Tandheelkunde. b. Eventueel de andere bacheloropleidingen met de bijkomende voorwaarden: Studenten met een professioneel of academisch gericht bachelordiploma buiten deze studiegebieden kunnen worden toegelaten na een onderzoek naar de bekwaamheid van de student (conform §2).

³ Het aanvraagdossier werd ingediend door de Katholieke Hogeschool Leuven en de Katholieke Hogeschool Limburg. Tussen het indienen van het aanvraagdossier en het tot stand komen van dit adviesrapport zijn beide aanvragers gefusioneerd tot University Colleges Leuven-Limburg waar ook Groep T Lerarenopleiding is in opgenomen.

Bijlage 2 – Domeinspecifieke leerresultaten

De afgestudeerde:

1. Stemt, op basis van zijn deskundigheid en verantwoordelijkheid, de praktijk van regie en coördinatie in de eerstelijnszorg systematisch af op de steeds evoluerende complexiteit van de sector en neemt daarin een pioniersrol op.
2. Regisseert de zorg in de eerste lijn, op maat van en in samenspraak met de cliënt, in alle fasen van het zorgproces, met bijzondere aandacht voor de chronische zorgvrager, in een context van interprofessionele samenwerking en efficiënte teamwerking.
3. Heeft inzicht in de eigenheid, organisatie, ontwikkeling en evoluties binnen de eerstelijnszorg.
4. Detecteert de behoeften en vertaalt deze in relatie tot de (complexe) (zorg-)context, naar inter- en transdisciplinaire evidence based initiatieven.
5. Managet de implementatie van de zorginitiatieven, rekening houdend met de grenzen van de zorgverlening.
6. Evalueert de kwaliteit van de zorg, de gebruikte standaarden (microniveau) en de organisatie van de eerstelijnszorg (mesoniveau), neemt initiatief om ze te actualiseren en te optimaliseren, onder andere door te participeren aan projecten of onderzoek.
7. Zet preventieve gezondheids- en welzijnsbevorderende initiatieven op, met oog op duurzame gedragsverandering.
8. Coördineert de organisatie van de zorgverlening binnen het kader van functioneel leiderschap, met inbegrip van de informatiestromen over de zorgrelatie, de -inhoud en het -proces met de leden van het interdisciplinaire team en de transdisciplinaire zorgverleners.
9. Versterkt en ondersteunt de relatie tussen de cliënt enerzijds en de leden van het interdisciplinaire team en de transdisciplinaire zorgverleners anderzijds.
10. Ontwikkelt een persoonlijke visie op interdisciplinaire eerstelijnszorg in relatie tot relevante maatschappelijke, socio-culturele en wetenschappelijke ontwikkelingen in een nationale en/of internationale context.
11. Reflecteert kritisch over het eigen functioneren binnen een transdisciplinaire zorgcontext en de ethische, deontologische en maatschappelijke vragen die een mogelijke impact hebben op het professioneel handelen.

Bijlage 3 – Samenstelling visitatiecommissie

- Voorzitter: prof. dr. Paul Van Royen, hoogleraar huisartsgeneeskunde en decaan Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen, Universiteit Antwerpen;
- Leden:
 - Nathalie Schepens, MA, lector en kwaliteitsmedewerker bacheloropleiding verpleegkunde, Hogeschool West-Vlaanderen, Brugge;
 - Rineke van Woerden, hoofd kwaliteit en beleid, EersteLijns Zorggroep Haaglanden (ELZHA), Den Haag;
- Student-lid: Stijn Watson, student professionele bachelor verpleegkunde en voorzitter studentenraad verpleegkunde, Arteveldehogeschool, Gent.

Prof. dr. Paul Van Royen

Prof. dr. Paul Van Royen is gewoon hoogleraar binnen de vakgroep Eerstelijns- en Interdisciplinaire Zorg en decaan van de Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen (Universiteit Antwerpen). Hij is werkzaam in de vakgroep Eerstelijns- en Interdisciplinaire Zorg, met expertise in kwalitatief onderzoek en onderwijsonderzoek. Hij heeft meer dan 250 publicaties, geeft les in modules van de basisopleiding geneeskunde maar ook in verschillende masteropleidingen. Daarnaast coördineert hij de onderwijsmodule InterProfessioneel Samenwerken in de Gezondheidszorg, waar 10 disciplines uit de gezondheidszorg competenties verwerven van samenwerken. Als huisarts, als verantwoordelijk bestuurder van het Vertrouwenscentrum Kindermishandeling en nu ook als decaan, heeft hij een nauw contact met het hele werkveld van de gezondheidszorg.

Prof. dr. Paul Van Royen beschikt over vakdeskundigheid, onderwijsdeskundigheid, werkvelddeskundigheid, internationale deskundigheid en visitatiedeskundigheid.

Nathalie Schepens

Nathalie Schepens is van opleiding licentiaat in de pedagogische wetenschappen met als optie orthopedagogiek. Zij behaalde later haar specifieke lerarenopleiding. Zij is lector aan de Hogeschool West-Vlaanderen binnen de professionele bacheloropleiding verpleegkunde waar ze instaat voor de opleidingsonderdelen communicatieve vaardigheden, psychologie, psychische en sociale zorg voor moeder en kind en gesprekstechnieken. Ze is tevens betrokken als kwaliteitsmedewerker en onderwijsondersteuner.

Nathalie Schepens beschikt over vakdeskundigheid, onderwijsdeskundigheid en werkvelddeskundigheid.

Rineke van Woerden

Rineke van Woerden is hoofd kwaliteit en beleid bij ELZHA (EersteLijns Zorggroep Haaglanden), een organisatie van ruim 200 huisartsen in de regio Haaglanden. De organisatie staat voor het onder regie leveren van kwalitatief goede, transparante en efficiënte huisartsenzorg voor chronische zieke patiënten als diabetes, hart- en vaatziekten, longaandoeningen, leefstijlinterventies en het faciliteren van multidisciplinaire samenwerking in de eerste lijn.

Rineke van Woerden beschikt over vakdeskundigheid, werkvelddeskundigheid en internationale deskundigheid.

Stijn Watson

Stijn Watson is 3e jaarsstudent professionele bachelor verpleegkunde aan de Artveldehogeschool (Gent). Daarnaast is Stijn voorzitter van de studentenraad verpleegkunde.

Stijn Watson beschikt over studentgebonden deskundigheid.

De commissie werd bijgestaan door:

- Michèle Wera, MA, beleidsmedewerker NVAO, procescoördinator;
- Ruth DeVreese, MA, lector, Hogeschool Gent, extern secretaris.

Alle commissieleden en de secretaris hebben een onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring ondertekend waarmee zij tevens instemmen met de NVAO gedragscode. De visitatiecommissie beschikt in haar geheel over vakdeskundigheid, internationale deskundigheid, werkvelddeskundigheid, onderwijsdeskundigheid, studentgebonden deskundigheid en visitatie- of auditdeskundigheid.

Bijlage 4 – Programma locatiebezoek

Locatie: KHLimburg, campus Hasselt Oude Luikerbaan 79 3500 Hasselt Datum: 21 oktober 2014	
08u25-08u30	Onthaal visitatiecommissie
08u30-09u30	Besloten overleg visitatiecommissie en doornemen stukken ter inzage
09u30-09u45	Gesprek met vertegenwoordigers instellingsbestuur: - Theo Creemers (algemeen beheerder fusiehogeschool KHLeuven-KHLimburg-Groep T) - Toon Quaghebeur (departementshoofd Departement Gezondheidszorg en Technologie KHLeuven)
09u45-10u45	Gesprek met opleidingsmanagement/ontwikkelteam en toetsadviesbureau: - Sandra Martin (opleidingshoofd BanaBa's KHLeuven/KHLimburg) - Jetske Strijbos (stafmedewerker Onderwijs KHLeuven) - Luc Van Gorp (departementshoofd KHLimburg, departement Gezondheidszorg) - Jesse Verschuren (opleidingscoördinator Bachelor in de eerstelijnszorg KHLeuven/KHLimburg) - Kim Waeytens (kwaliteitscoördinator KHLeuven)
10u45-11u45	Gesprek met lectoren: - Frieda Corstjens (lector, leerzorgspecialist KHLim) - Hendrikje Huysmans (diensthoofd Zorgkwaliteit Wit-Gele Kruis Vlaams-Brabant) - Anne Molenaers (opleidingscoördinator Verpleegkunde KHLim) - Dirk Ramaekers (Departement Maatschappelijke Gezondheidszorg en Eerstelijnszorg KULeuven) - Katrien Verhoeven (lector-onderzoeker KHLeuven)
11u45-12u30	Gesprek met lectoren en externe begeleiders betrokken bij stage en project: - Diederik Aarendonk (Forum Coordinator European Forum for Primary Care, EFPC) - prof. dr. Jan De Maeseneer (voorzitter vakgroep Huisartsgeneeskunde en Eerstelijnsgezondheidszorg UGent) - prof. em. dr. Jan Heyrman (Academisch Centrum voor Huisartsgeneeskunde, KULeuven) - Anne Snels (opleidingscoördinator Banaba Soc. Gezondheidszorg KHL/KHLim/Thomas More) - Roel Van Giel (Lector KHLim, huisarts)
12u30-13u30	Intern overleg commissie tijdens lunch (besloten) en bezoek aan de mediatheek (begeleiding door Kirsten Frederickx-Wellens, mediathecaris)

13u30-14u00	Gesprek met studenten - Hannelore Aerts (studente banaba Sociale Verpleegkunde) - Katrien Behets (studente vroedkunde) - Robine Bemelmans (studente verpleegkunde, KT ziekenhuisverpleegkunde) - Stephanie Closset (studente vroedkunde) - Marthe Gielen (afgestudeerde banaba Sociale Gezondheidszorg) - Heidi Van Gorp (afgestudeerde verpleegkunde, KT Geriatrisch verpleegkunde)
14u00-14u30	Gesprek met vertegenwoordigers van het werkveld - Ann Baeyens (diensthoofd maatschappelijk werk en zorg Landsbond Christelijke Mutualiteit) - Stefaan Berteloot (algemeen directeur Familiezorg Oost-Vlaanderen) - Ria Grondelaers (voorzitter OCMW Genk) - Alex Peltier (adviserend geneesheer, Medische Directie Landsbond Christelijke Mutualiteit) - Hendrik Van Gansbeke (Algemeen Coördinator Wit-Gele Kruis van Vlaanderen) - Gijs Van Pottelbergh (Huisarts en onderzoeker, KHLeuven en KULeuven)
14u30-15u00	Tweede gesprek opleidingsmanagement/ontwikkelteam - Sandra Martin (opleidingshoofd BanaBa's KHLeuven/KHLimburg) - Jesse Verschuren (opleidingscoördinator Bachelor in de eerstelijnszorg KHLeuven/KHLimburg)
15u00-17u00	Besloten overleg visitatiecommissie

Bijlage 5 – Overzicht documenten

Informatiedossier

- Aanvraagdossier TNO Bachelor in de eerstelijnszorg (bachelor na bachelor)
- Bijlagen bij het aanvraagdossier:
 - Bijlage 1 - Besluit Erkenningscommissie Hoger Onderwijs
 - Bijlage 2 - Opleidingsbeleidsplan
 - Bijlage 3 - Voorbereiding mogelijke Bijzondere Beroepstitel
 - Bijlage 4 - ECTS-fiches
 - Bijlage 5 - Contacten werkveld
 - Bijlage 6 - Investeringsplan
 - Bijlage 7 - CV's lesgevers
 - Bijlage 8 - Referentielijst

Bijkomende informatie beschikbaar gesteld voorafgaand het locatiebezoek

- Document met antwoord op de vooraf gestelde vragen van de commissie
 - Duidelijk geformuleerde visie op de opleiding
 - Visie van de opleiding op moderne communicatiemiddelen (op welke manier zijn deze ingebed in de DLR en in de opleidingsonderdelen)
 - Een definitie van de begrippen zorg, regie, coördinatie en management
 - Concrete formulering van de tewerkstellingsmogelijkheden
 - EVC/EVK-procedure specifiek voor deze nieuwe opleiding
- Handleiding stage en project Banaba Eerstelijnszorg
- Een verduidelijking bij de 10 domeinspecifieke leerresultaten of het verbreding of verdieping betreft en hoe de opleiding dit vertaalt naar de verschillende niveaus van instroom.

Documenten beschikbaar gesteld tijdens locatiebezoek

- Inloggegevens elektronische leeromgeving
- Onderwijs- en examenregeling
- Verslagen van overleg in relevante commissies / organen
- Beschikbare handboeken en studiemateriaal
- Voorbeelden stages en projecten regie en coördinatie
- Handleiding bouwen blended learning leeromgeving
- Correctie tabel 9 (p.18 informatiedossier)

Documenten beschikbaar gesteld na het locatiebezoek

- Aangepaste DLRs

Bijlage 6 – Afkortingen

ba	bachelor
banaba	Bachelor-na-bachelor
COPC	Community Oriented Primary Care
DLR	domeinspecifieke leerresultaten
ECTS	European Credit Transfer System
EVC	Eerder verworven competenties
EVK	Eerder verworven kwalificaties
KH	Katholieke Hogeschool
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
UCLL	University Colleges Leuven-Limburg
POC	permanente onderwijscommissie
UGent	Universiteit Gent
VLUHR	Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad

Het adviesrapport is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op toetsing van de nieuwe opleiding Bachelor in de eerstelijnszorg (bachelor na bachelor) van de Katholieke Hogeschool Leuven en de Katholieke Hogeschool Limburg.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)
Parkstraat 28
Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG
T 31 70 312 23 30
E info@nvao.net
W www.nvao.net

Aanvraagnummer 003115